

ЛІТЕРАТУРА

1. Святе Письмо Старого і Нового Завіту.
2. Васильківський Х. Проблеми релігії у відродженні духовності молоді // Державність.-1994 .
3. Василько Г. Виховний ідеал. // Полтава: 1994.- С.41.
4. Дзюра М.М. Бог, церква і молодь: Проповіді. – Львів: Свічадо, 1998.
5. Калюжний І. Основи християнської віри. – Івано-Франківськ; 1995.
6. Мельниченко С.Д. Основи генетичної психології. – К.: НПУ Перспектива, 1998.
7. Петрова І. Педагогіка любові // Людина і світ, 1996. - №8. - С. 10.
8. Савароза Г. Пізнай в собі людину. – Львів: Світ, 1995.

О.М. КАЛИНІЧЕНКО

ПРО ПРОБЛЕМУ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОПАГАНДИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Рекомендується покращувати якість технологій пропаганди здорового способу життя за рахунок розповсюдження позитивних прикладів відомих атлетів, які притримуються філософії „Fair Play” (як привабливими з точки зору виховання молоді). Звернути увагу на той великий вплив який мають спортсмени-зірки, відомі тренери та збірні спортивні команди на сучасну молодь.

Рекомендується удосконалити якість технологій пропаганди за здоровий спосіб життя за рахунок розповсюдження позитивних прикладів відомих атлетів які притримуються філософії „Fair Play” (являються привабливими з точки зору виховання молоді). Звернути увагу на те велике вплив на сучасну молодь, яке мають спортсмени - зірки, віводючі тренери і віводючі збірні спортивні команди.

It is recommended to improve quality of improvement propaganda for the healthy method of life by distribution of positive examples of celebrated athletes which abide by philosophy „Fair Play” (are attractive from point of education of young people). To pay attention to that enormous influence on the modern youth, which are had by sportsmen - stars, leading trainers and leading collapsible sporting teams.

Величезна кількість державних установ та громадських організацій України б'ють з дзвони про катастрофічний стан здоров'я населення України. І в той же час ситуація продовжує погіршуватися. Складається таке враження, що всі усвідомлюють жахливість ситуації і в той же час ніхто не пропонує реальні методи боротьби з такими явними ознаками нездорового способу життя, як паління тютюну, вживання алкоголю та наркотичних препаратів. Залякування молоді під час лекцій та бесід про шкідливість названих явищ викликають зворотну реакцію: кількість молоді, яка виступає здоровим способом життя не зменшується, а збільшується. Виробники сигарет давно прийшли на цю тему власні дослідження і чудово користуються цим негативним феноменом. Вони навіть, залюбки готові оплачувати витрати на подібні заходи для того, щоб кількість людей, які купують від їх товарів продовжувала збільшуватися. Цей приклад говорить про те, що виробники алкоголю та тютюнових виробів використовують конкретні методики задля власного збагачення, а порядні і сумлінні громадяни тільки голосно говорять на цю тему і нічого не пропонують.

На всіх рекламних буклетах, плакатах, в яких рекламуються алкоголь та тютюнові вироби зображуються вродливі, спортивної зовнішності молоді особи під час занять спортом або активного відпочинку. Це говорить про те, що виробники названих товарів на 100% використовують бренд таких явищ як заняття спортом та активне проведення дозвілля. А чому їхні опоненти не використовують бренд для зворотної агітації? Здоровий глузд говорить, що вони на це мають більше підстав. Адже усім відомо, що досягти будь яких висот в сучасному спорті можливо лише при умові дотримання здорового способу життя.

Вже понад десять років в Європі існує і активно працює громадська організація „Fair Play” (EFPM). Українською мовою назву цієї організації можна перекласти, як „Чесна гра, або Гра по правилам”. Розроблена символіка організації „Fair Play”. Вона має вигляд двох кольорових хвиль на білому фоні. Одна-блакитного кольору, а друга-жовтого. Блакитна хвиля має вигін вгору, а жовта – вигін вниз. Так що не дивуйтеся якщо над стадіонами, або спортивними майданчиками побачите прапори з такою символікою – це має ознаку того, що учасників змагань, тренерів, суддів і всіх зацікавлених осіб закликають до підтримки філософії, яку сповідує „Fair Play”. На сьогоднішній день

членами цієї організації є 35 Європейських країн. В 2003 році до EFPM приєдналась і Україна. Керівництво цієї організації дійшло до переконання, що у сфері „Гри по правилах” в спорті високих досягнень існують величезні можливості впливу на виховання молоді. Необхідно використовувати великий людський потенціал спорту як виховний засіб та символ. Спорт повинен сприйматись як якість життя в гармонії тіла, духу і розуму. Таким чином важливим є:

- Поширити „Гру по правилах” як стиль життя і не тільки в спорті.
- Уніфікувати освітню активність і обізнаність батьків, вчителів, інструкторів, тренерів про важливість дотримання духу „Гри по правилах”.
- Переконати атлетів-зірок про їх обов'язок бути позитивним виховним прикладом для молоді світу.

- Рекомендувати Мас-медіа усіх рівнів поширювати позитивні приклади знаменитих атлетів, які дотримуються філософії „Fair Play” (є привабливими з погляду виховання молоді), а не тиражувати негативні приклади. Керівництво EFPM звернуло увагу на той величезний вплив на сучасну молодь, який мають спортсмени - зірки, провідні тренери та ведучі збірні спортивні команди. З цих причин названі особи та угруповання повинні бути більш обізнаними, ніж хто-будь інший, що їх поведінка діятиме як сильний приклад наслідування для мільйонів атлетів і особливо молодих. (Нажаль, після ознайомлення з такою порадою до виконання, в пам'яті виникають негативні картинки з роботи національного Українського та обласного телебачення, коли камера „напливає” та показує великим планом провідних тренерів та функціонерів, які під час змагань або проведення конференцій палять тютюнові вироби на очах сотень тисяч молодих спортсменів, які мріють бути схожими на них. І це не зважаючи на катастрофічну статистику про те, що Україна посідає перше місце в Європі по смертності і кожен четвертий мешканець України не доживає до пенсії (середня тривалість життя чоловіків в Україні 58 років, чи про те, що 90% випадків раку легень пов'язане з палінням, чи про те, що Україна займає 17 місце в Світі по споживанню сигарет, чи про те що українець випалює в 2 рази більше сигарет ніж в середньому на земній кулі, в той час як за індексом людського розвитку Україна займає лише 102 місце в світі і продовжує відкочуватися назад. Це докір сумління нашим нардепам, працівникам телебачення, національним федераціям та Мінмолодьспорту України, які видають відповідні розпорядження і не слідкують за їх дотриманням чи виконанням). Можливо режисери телебачення неповноважені робити зауваження провідним тренерам та функціонерам, але їх громадянський обов'язок повинен підказати не показувати осіб, які палять під час перебігу спортивних змагань або програм про спорт.

Ця ініціатива EFPM базується на визнанні важливості спортивної активності в школах, і спортивних клубах, як житєвої частини освіти, особливо для молоді.

Вчителі фізкультури та тренери, які працюють з молодими спортсменами, повинні усвідомлювати, що крім навчання майстерності техніки рухів та вдосконаленню фізичних якостей свої учнів вони повинні усвідомлювати унікальну можливість використання засобів спорту для виховання молоді в гуманістичному дусі. Вчитись працювати і взаємодіяти один з одним для досягнення колективних і індивідуальних цілей, бути толерантним до поглядів інших, поважати людей не дивлячись на їх походження, національність або релігію.

В молодіжному спорті тренери відіграють центральну і важливу роль особистого впливу на молодих людей, з якими вони займаються. Тому не варто недооцінювати їхні можливості глибокого педагогічного впливу на молодих людей.

На тренерів, які працюють в молодіжного спорту – покладається відповідальність за виховання у підлеглих таких загальнолюдських чеснот як чесність, порядність, надійність, толерантність.

Фактично, навчання молоді є одночасно і виховним процесом, результати якого, досягають кращих успіхів коли він не припиняється ні в класі, ні на спортивному майданчику чи в басейні.

Вчителі фізичного виховання і тренери повинні бути готові, відповідати не тільки за зростання фізичної підготовки та спортивної майстерності, але і за виховання своїх учнів. Дотримання етичних норм поведінки, „гра за правилами”, толерантність повинні отримати найвищий пріоритет під час всього педагогічного процесу з молоддю.

“Європейський 2004 Рік Освіти Через спорт”, присвячується проведенню Олімпійських та Параолімпійських ігор, а також Чемпіонату Європи з Футболу. Названі події надають виняткову можливість підняти якість виховного процесу в освіті через засоби спорту. До підтримки цієї ініціативи пропонується приєднатись національним і регіональним урядам, національним Олімпійським комітетам, федераціям спорту, спортивним організаціям, Муніципалітетам та всім не

Будучи з майбутнього молоді своїх країн. Співпраця між всіма цими організаціями буде ключем до успішного майбутнього.

Для всіх тих, хто вірить в гуманістичне призначення спорту ідея проведення "Європейського Року Освіти Через Спорт" заслуговує постійних зусиль. І ця акція не повинна сприйматися як чергова кампанія, про яку швидко забудуть після її закінчення, а вона повинна бути тільки початком постійного використання можливостей спорту для виховного і освітнього процесу з молодим поколінням.

Н. М. КАЛЬКА

ПРОФЕСІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДЖЕРЕЛО ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАПРУГИ ОСОБИСТОСТІ

В статті описано вплив професійного становлення особистості на стан її здоров'я. Детально розкриваються особливості професійного розвитку в різні вікові періоди.

В статье описано влияние профессионального становления личности на состояние ее здоровья. Детально раскрываются особенности профессионального развития в разные возрастные периоды.

The influence professional becoming of the person on a condition of health is opened in the article. The features of professional becoming in different age periods are in detail described.

Твоя кар'єра - це твоє здоров'я, твої гроші.

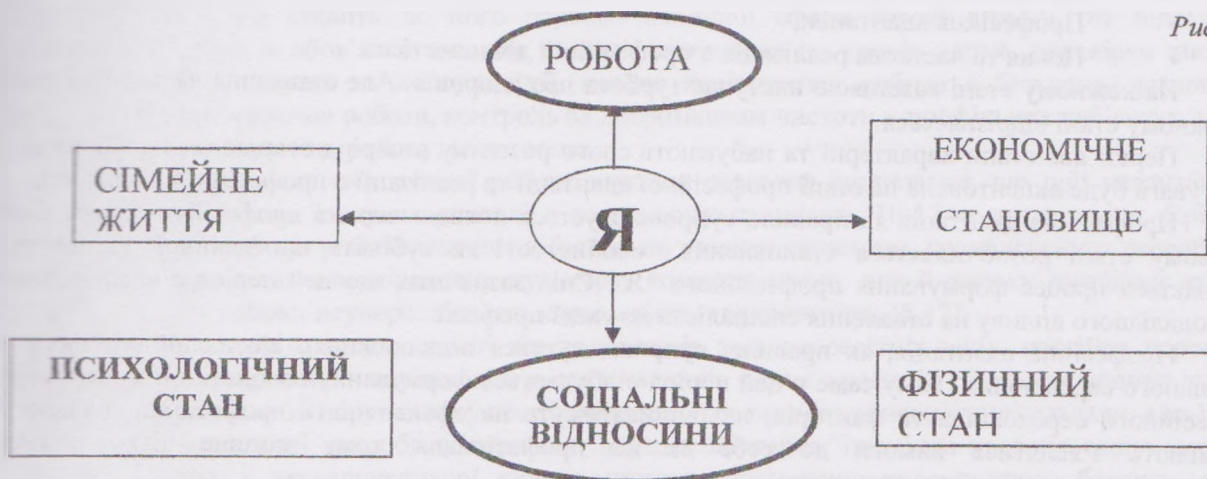
Талановитий, але хворий працівник нікому не потрібен.

Кожен з нас пам'ятає казку про золоту рибку, яка здійснює бажання. Напевно, все своє життя ми шукаємо її, щоб здійснити наші бажання, ми хочемо бути успішними в сім'ї, роботі, кар'єрі, ми хочемо зrealизувати свої професійні можливості і втілити свою творчість належним чином. Наша професійна діяльність – це наша творчість. Ми повинні намагатися творити її такою, щоб в ній отримувати своє щастя і наснагу. І для цього кожному з нас потрібно здоров'я, воно виступає чи не найважливішим рушієм нашої успішності у всіх сферах життєдіяльності.

Сфера нашого життя включає в себе багато аспектів і кожен з них є фоном для діяльності особистості (Рисунок 1)

Сфера професійних відносин, соціальних відносин, сімейне спілкування має безпосередній вплив на продуктивність життєдіяльності людини. Від успішності у цих сферах залежить задоволеність людини життям і відповідно стан її здоров'я. Проаналізувавши кожен із вищезгаданих сфер, ми можемо зробити висновок про їх вплив на здоров'я людини.

Рисунок 1

Важливе місце в житті людини після її навчання починає займати робота. Процес професійного становлення особистості розпочинається в період, коли вона покидає стіни навчального закладу і чітко починає усвідомлювати необхідність формування свого "професійного Я". Кожен етап професійного становлення характеризується своїми особливостями (Таблиця 1).